

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/125/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122202563
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kolesár
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7122202563.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Kolesára a sudcov JUDr. Borisa Brondoša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu T. A., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXXX/X, G., zastúpeného JUDr. Monikou Meřhertovou, advokátkou so sídlom Floriánska 16, Košice, proti žalovaným: 1/ O. A., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXXX/X, G. a 2/ A. A., nar. X.X.XXXX, bytom V. XXXX/X, G., obom zastúpeným JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom so sídlom Floriánska 16, Košice, o vypratanie nehnuteľností a o nariadení neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu sp. zn. 34C/12/2022-75 z 10.6.2022 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie vo výrokoch I. až III.

II. Odmieťa odvolanie proti výroku IV., podľa ktorého o trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalovaní v konaní o vypratanie nehnuteľností podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (ďalej tiež len „NO“), ktorými sa domáhali, 1/ aby žalobca nenakladal s nehnuteľnosťami: rodinným domom so súp. č. XXXX na pozemku KN „C“ č. XXXX a pozemkami: parcela KN „C“ č. XXXX o výmere XXX m², druh: zastavané plochy a nádvoria a parcela KN „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², druh: záhrady, ktoré nehnuteľnosti sú zapísané P. úradom v G., katastrálnym odborom na LV č. XXXX, pre kat. úz. Z. O., obec G. - Z., okres G. I, najmä aby mu súd zakázal predať, scudziť, darovať tieto nehnuteľnosti alebo ich časti a akokoľvek tieto nehnuteľnosti alebo ich časti zaťažovať právami v prospech tretích osôb, a to až do právoplatného skončenia konaní vo veci vedenej na P. súde G. I pod sp.zn. IXC/X/XXXX a D. súdom Z. republiky pod sp.zn. 5Cdo/75/2022 a 2/ aby súd zakázal žalobcovi odpojiť, dať príkaz na odpojenie, zrušiť všetky doteraz uzatvorené zmluvy viažuce sa k predmetným nehnuteľnostiam od médií (voda, plyn, elektrická energia) a v prípade, ak tieto kroky žalobca už podnikol, zaviazal ho o vrátenie do pôvodného stavu. Tento návrh skutkovo odôvodnili tým, že žalobca ako vlastník predmetných nehnuteľností požiadal dodávateľa spoločnosť VVS, a.s, o administratívnu zmenu odberateľa, v dôsledku čoho žalovaný v 1. rade obdržal od spoločnosti VVS, a.s, výpoveď zo zmluvy. Poukázali na to, že tunajší súd síce v konaní vedenom na súde pod sp.zn. 15C/1/2022 rozhodol o návrhu žalovaného v 1. rade na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že tento zamietol, ale skutkový stav sa však výrazne zmenil, pretože žalobca reálne vykonáva kroky, svedčiace mu ako vlastníkovi, avšak na ich nebezpečenstvo, a preto majú za to, že je nevyhnutné nariadiť vo veci neodkladné opatrenie. Pripustili vedomosť toho, že nevedia preukázať priamy úmysel žalobcu scudziť, či zaťažiť nehnuteľnosti, no zároveň vyjadrili obavu, že ak by vyčkávali a došlo by k prevodu, prípadne k zaťaženiu nehnuteľností, tak by sa ich právne postavenie zhoršilo natoľko, že by pre nich nemalo zmysel domáhať sa súdnej ochrany podaním obnovy konania a dovolania. V tejto súvislosti poukázali na rozhodovaciu prax súdov. Taktiež vyjadrili obavu, že konaním žalobcu im budú reálne odpojené média v nehnuteľnosti, v ktorej bývajú, a takto budú musieť čeliť jeho nátlaku.

2. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým uznesením vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade zastavil konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa žalovaný v 1. rade domáhal, aby súd uložil žalobcovi povinnosť nenakladať s nehnuteľnosťami: rodinným domom so súp. č. XXXX na pozemku KN „C“ č. XXXX a pozemkami: parcela KN „C“ č. XXXX o výmere 102 m², druh: zastavané plochy a nádvoría a parcela KN „C“ č. XXXX/X o výmere XXX m², druh: záhrady, ktoré nehnuteľnosti sú zapísané Okresným úradom v Košiciach, katastrálnym odborom na LV č. XXXX, pre kat. úz. Z. O., obec G. - Z., okres G. I., najmä mu zakázal predať, scudziť, darovať tieto nehnuteľnosti alebo ich časti a akokoľvek tieto nehnuteľnosti alebo ich časti zaťažovať právami v prospech tretích osôb, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na P. súde G. I pod sp.zn. IXC/X/XXXX (I.), nepriznal žalobcovi voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov zastaveného konania (II.), zamietol vo zvyšku návrh žalovaných v 1. a v 2. rade na nariadenie neodkladného opatrenia (L..) a vyslovil, že o trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd v konečnom rozhodnutí vo veci samej (IV.).

X. Právne vec posúdil podľa ustanovení § 324 ods. X a 3, § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1, § 329, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333, § 334, § 161 ods. 1 a 2, § 230 a § 329 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a po preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhov dospel k záveru, že návrhy na nariadenie NO sú nedôvodné, keď v prvom rade, pokiaľ išlo o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia - zákazu nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, skonštatoval neodstrániteľný nedostatok podmienky konania a to prekážku rozhodnutej veci, keďže žalovaný v 1. rade podal totožný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/1/2022, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté. V ostatnej časti návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia súd skúmal ich dôvodnosť, t.j. skutkový a právny základ nárokov, ktoré žalovaní v 1. a 2. rade uplatnili a potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, pričom dospel k záveru, že žalovaní v 1. a v 2. rade neuviedli nové skutočnosti, ktoré by priviedli pre nich priaznivejšie rozhodnutie, resp. iné ako zamietavé rozhodnutie, nakoľko všetky tieto skutočnosti už žalovaný v 1. rade uvádzal v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/1/2022, pričom už boli predmetom súdneho prieskumu odvolacím súdom s negatívnym výsledkom pre žalovaných. Konštatoval, že vyhovie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže byť postavené len na domnienkach, či úvahách o možnom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ale že musí byť aspoň v minimálnej miere zrejmé, že ten, proti ktorému návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje, skutočne koná alebo ide konať tak, že si to vyžaduje okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Doplnil, že žalovaní v 1. a 2. rade v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedli žiadne konkrétne právne úkony, ktoré by žalobca po meritórnych rozhodnutiach súdu vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva ako výlučný vlastník nehnuteľností vykonal, prípadne zamýšľal vykonať, a ktoré by smerovali k scudzeniu nehnuteľností. V ďalšom poukázal na záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, na dôsledky existencie poznámky zapísanej v katastri nehnuteľností o prebiehajúcom dovolacom konaní, ako aj na skutočnosť, že navrhovateľ neodkladného opatrenia bližšie neodôvodnil, aké reálne kroky svedčiace žalobcovi ako vlastníkovi, ktoré by osvedčovali jeho úmysel nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami spôsobom odôvodňujúcim okamžitý zásah zo strany súdu nariadením neodkladného opatrenia, žalobca vykonáva, z ktorých dôvodov vyvodil neopodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zákazu nakladať s nehnuteľnosťami. Pokiaľ ide o NO v časti uloženia zákazu žalobcovi odpojiť, dať príkaz na odpojenie, zrušiť všetky doteraz uzatvorené zmluvy viažuce sa k predmetným nehnuteľnostiam od médií, súd uviedol, že „je na ľubovôli vlastníka nehnuteľnosti (žalobcu), či požiadajú o odpojenie od médií (voda, plyn, energia)“ a keďže „žalovaní v 1. a 2. rade v súčasnej dobe nemajú žiadny právny vzťah k predmetnej nehnuteľnosti, ich pomery tak nebudú odpojením dodávok médií dotknuté“, z ktorých dôvodov nemal osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu, a rovnako tak ani preukázané bezprostredné ohrozenie práv žalovaných v 1. a 2. rade, preto neodkladné opatrenie v časti zrušenia všetkých doteraz uzatvorených zmlúv v takom znení, ako bolo navrhované, nenariadil. V ďalšom súd skonštatoval nevykonateľnosť časti petitu neodkladného opatrenia. Rozhodnutie o náhrade trov čiastočne zastaveného konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade súd prvej inštancie odôvodnil s použitím ust. § 255 ods. 1 a § 256 CSP výlučným procesným úspechom žalobcu, ktorému však v súvislosti s týmto návrhom nevznikli (zo spisu nevyplývajú) žiadne trovy.

4. Proti tomuto uzneseniu (všetkým jeho výrokom) podali žalovaní v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a ich návrhu vyhovel, prípadne aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej

inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní v prvom rade vytkli súdu prvej inštancie príliš formalistický prístup pri posudzovaní skutkových okolností návrhu v časti smerujúcej k zákazu nakladania s nehnuteľnosťami, v dôsledku čoho podľa nich dospel súd k nesprávnemu skutkovému záveru, že žalovaný v 1. rade oprel tento návrh o totožné dôvody ako v skoršom konaní. Doplnili, keďže podľa nich sám súd skonštatoval, že žalovaný v 1. rade „v zásade neuviedol nové skutočnosti, ktoré by pre neho mohli prívodiť priaznivejšie rozhodnutie“, že im nie je zrejmé, či skutočne ide o prekážku veci už skôr rozhodnutej z dôvodu totožných okolností. Namietali skutočnosť, že súd prvej inštancie neprihliadol na ich poukazy na rozhodnutia súdov v obdobných veciach. Zároveň uviedli, že pokiaľ v skoršom rozhodnutí súd poukazoval na to, že žalobca nie je ani na LV zapísaný ako vlastník nehnuteľnosti, tak v tomto rozhodnutí ani táto skutočnosť a ďalšie úkony, ktoré ako vlastník vykonáva, nie sú pre súd dostatočné. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vytykajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, žalovaní podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnili odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 CSP viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaných ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenými osobami (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP) - až na výrok o trovách konania, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je v meritórnej časti vecne správne. Preto ho odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Žalovaní v danom prípade uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov (aj iných orgánov). Pod pojmom „procesný postup“ súdu sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012).

7. Pre procesnú stranu z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP nie je nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

8. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia, odvolací súd konštatuje, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003 a Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009); o taký prípad ide v praxi napr. vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne

odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“. Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (porov. uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo /84/2017 zo dňa 25.10.2017). Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné (len) tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchyľne od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/2003, I. ÚS 301/2006). V otázke, za akých okolností je možné považovať rozhodnutie za nepreskúmateľné, sa výstižne vyjadril tiež Najvyšší súd ČR vo svojom rozsudku sp. zn. 29Cdo/2543/2011 z 25. júna 2013 publikovanom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 100/2013. Prezentoval v ňom názor, že merítkom toho, či rozhodnutie súdu prvej inštancie je alebo nie je preskúmateľné, nie sú požiadavky odvolacieho súdu na náležitosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale predovšetkým záujem strán sporu na tom, aby mohli v odvolaní náležite použiť proti tomuto rozhodnutiu odvolacie dôvody. Aj keď rozhodnutie súdu prvej inštancie nevyhovuje všetkým požiadavkám na jeho odôvodnenie, nie je spravidla nepreskúmateľné, pokiaľ prípadné nedostatky odôvodnenia neboli podľa obsahu odvolania na ujmu uplatnenia práv odvolateľa. Dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimity každého rozhodnutia súdu. Ústavný súd SR vo svojich rozhodnutiach stabilne uvádza: „Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06)“. (napr. III. ÚS 107/07). Ústavný súd SR tiež uvádza: „Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl.46 ods.1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné“ (IV. ÚS 14/07).

9. V preskúmvanej veci nedošlo podľa názoru odvolacieho súdu k naplneniu vady podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP spočívajúcej v porušení práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svoje uznesenie, keďže sa vzhľadom na svoje právne posúdenie veci vysporiadal v podstatnom s tvrdeniami žalovaných, ktoré sa týkali otázok nedostatku podmienky konania pre prekážku rozhodutej veci a osvedčenia rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu nariadenia neodkladného opatrenia.

10. Navyše z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na všetky otázky, ktoré vyšli v priebehu sporu najavo. Povinnosťou súdu je vyhodnotiť iba tie sporné tvrdenia a skutočnosti, ktoré sú pre meritórne rozhodnutie súdu postačujúce. Ostatné sporné skutočnosti nie sú takého charakteru, ktoré by mali vplyv na meritórne rozhodnutie súdu a jeho odôvodnenie (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 25.9.2012 - sťažnosť č. 59102/08, nález Ústavného súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.09.2009 sp. zn. 5MCdo 8/2008).

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo ak súd opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynulo z prednesom strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti, dôležitosti, zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192 a nasl. CSP.

12. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda

nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

13. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia konštatuje, že tieto žalovanými uplatnené odvolacie dôvody nie sú v posudzovanom spore naplnené.

14. Žalovaní svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP nastolili predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky nedostatku podmienky konania pre prekážku rozhodnutej veci a otázky splnenia/nesplnenia zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného nariadenia.

15. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, na základe ktorých zastavil konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v časti, v ktorej sa žalovaný v 1. rade domáhal uloženia povinnosti žalobcovi nenakladať s predmetnými nehnuteľnosťami a zamietol návrh na nariadenie NO vo zvyšnej časti, a na tieto v celom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) a na tomto mieste správne a zákonu zodpovedajúce dôvody neopakuje. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovaných v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP), odvolací súd dodáva:

16. Podľa § 324 ods. 1 a 3 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 325 ods. 2 písm. c), d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami alebo niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

19. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

21. Neodkladné opatrenie je základným opatrením súdu, ktorým sa upravujú (predbežne alebo aj trvale) pomery sporových strán, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia (NO) je NO prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a) sa tvrdí a osvedčí existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, b) tento právny vzťah si vyžaduje bezodkladnú úpravu alebo ak je daná obava z ohrozenia exekúcie (kumulácia nie je vylúčená), c) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), d) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e) právne účinky NO neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a e) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP). Uvedené podmienky musia byť splnené v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

22. Navrhovaným neodkladným opatrením (§ 325 ods. 2 písm. c) CSP) sa u konkrétnej osoby obmedzuje dispozičné oprávnenie vo vzťahu k určitej veci alebo právu, prípadne viacerým veciam alebo právam. Ako vyplýva z § 123 Občianskeho zákonníka, právo nakladať s predmetom vlastníctva (ius disponendi) je jedným zo základných subjektívnych oprávnení vlastníka. Jeho obsahom je disponovanie vecami

alebo právami prostredníctvom právnych úkonov, či už dvojstranných (kúpna zmluva, darovacia zmluva, nájomná zmluva, záložná zmluva, zmluva o zriadení vecného bremena, atď.), alebo jednostranných (napr. závet). Oprávnenie nakladať s vecami alebo právami predstavuje základ pre realizáciu ich ekonomických hodnôt iným spôsobom než užívaním a spotrebou (porovnaj Števec, M. a kolektív Civilný sporový poriadok, Komentár, C.H. Beck, 2016, s. 1091).

23. Negatívna stránka materiálnej právoplatnosti sa prejavuje ako nezmeniteľnosť rozhodnutia, a spôsobuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci (*impedimentum rei iudicatae*), to znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady *ne bis in idem*, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. Procesné postavenie týchto osôb (žalobca a žalovaný) je v tejto súvislosti bez významu. Inak povedané, ak by sa žalobca stal žalovaným a žalovaný žalobcom, pričom by sa nevyskytla žiadna nová skutočnosť, ktorá by zmenila skutkový stav žaloby, ešte stále bude trvať prekážka právoplatne rozhodnutej veci. V otázke predmetu konania sa procesná teória celkovo zhoduje. Zástancovia predmetu konania v užšom zmysle slova tvrdia, že je to žalobný nárok (žalobný petit), ktorý sa má stať súčasťou výroku rozhodnutia, ak súd žalobe vyhovie. Takto sa spravidla chápe v praxi. Zástancovia predmetu konania v širšom zmysle slova chápu predmet konania ako žalobný nárok spolu so skutkovým odôvodnením, z ktorého by mal žalobný návrh vyplývať. K takémuto názoru sa prikláňa prevažná väčšina predstaviteľov právnej teórie. Tento postulát vychádza aj z normatívnej dikcie tohto ustanovenia, ktoré normuje o prekážke právoplatne rozhodnutej veci. V zmysle tejto prekážky sa nemôže o veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, rozhodnúť znova. Výklad pojmu „tá istá vec“ je pomerne jednotný v tom zmysle, že musí ísť o tie isté subjekty práva, ktoré vystupovali v pôvodnom konaní ako sporové strany, a ten istý predmet konania (to znamená, že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými subjektmi ? nie je pritom rozhodujúce, či pôvodné strany vystupujú v pôvodných procesných postaveniach). Ak sa teda konanie netýka tých istých subjektov, nemožno hovoriť o prekážke právoplatne rozhodnutej veci a výrok právoplatného rozhodnutia súdu nie je v tomto prípade záväzný pre súd, ktorý prejednáva inú právnu vec (to, samozrejme, neplatí v prípadoch, ak subjektívne hranice záväznosti iného rozhodnutia sú rozšírené *erga omnes*, proti všetkým - typicky statusové veci v mimosporoch, alebo rozsudok o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach). V zmysle konštantnej judikatúry ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci i v prípade, ak skutok vymedzený žalobou bol súdom posúdený inak, nesprávne či neúplne (napr. ak súdom bol právny vzťah posúdený ako zmluvný napriek tomu, že išlo o vzťah zo zodpovednosti a pod.) (porovnaj Števec, M. a kolektív Civilný sporový poriadok, Komentár, C.H. Beck, 2016, s. 836 - 842).

24. Právoplatné uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia zakladá procesnú prekážku *res iudicata* pre nový návrh, ktorým by sa navrhovateľ z rovnakých dôvodov a za nezmenenej skutkovej situácie domáhal nariadenia neodkladného opatrenia s totožným obsahom. Súd konanie o takomto návrhu zastaví v zmysle § 161 ods. 2 CSP pre nedostatok negatívnej procesnej podmienky podľa § 230 CSP. V teoretickej rovine možno uvažovať aj o návrhu na nariadenie identického neodkladného opatrenia z iných dôvodov alebo za zmenených (relevantných) skutkových okolností, čomu zásadne prekážka právoplatne rozhodnutej veci nebráni. Vzhľadom na existenciu a záväznosť predchádzajúceho neodkladného opatrenia však spravidla nemožno predpokladať reálnu potrebu bezodkladne upraviť pomery, ani obavu z ohrozenia exekúcie, čo má z procesného hľadiska za následok zamietnutie návrhu. Uvedené závery sa primerane vzťahujú aj na právoplatné uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ním založenú prekážku *res iudicata*. Dodatočná zmena skutkových okolností významných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia však vytvára na strane navrhovateľa priestor na podanie nového návrhu. Ak by samotný návrh vychádzal z takto zmenených skutkových okolností, nebráni jeho prejednaniu prekážka právoplatne rozhodnutej veci a za splnenia zvyšných podmienok mu môže súd vyhovieť a neodkladné opatrenie nariadiť (porovnaj Števec, M. a kolektív Civilný sporový poriadok, Komentár, C.H. Beck, 2016, s. 1117 - 1122).

25. Odvolací súd konštatuje, že žalovaní v odvolaní nekonkretizovali, v čom je skutkový nálež súdu prvej inštancie, na základe ktorého skonštatoval prekážku právoplatne rozhodnutej veci, nesprávny, resp. z jeho obsahu nie je zrejme žiadna nová skutková okolnosť podstatná (významná) pre nové posúdenie návrhu, pre ktorú by sa mohlo nariadiť NO v požadovanom rozsahu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalovaní neosvedčili, že došlo k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie,

príčom narodenie dcéry žalovaného v 1. rade nemá súvislosť s predmetom NO, ktorým sa sleduje ochrana prípadného práva vyplývajúceho z rozhodnutia dovolacieho súdu a nie ochrana obydlia, ako sa odvolatelia mylne domnievajú.

26. Pokiaľ ide o návrh vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade, odvolací súd uvádza, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto (dočasné) opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števíček, M. a kolektív Civilné právo procesné, Eurokódex s.r.o., Bratislava 2010, strana 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď.).

27. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je teda aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy ohrozenia budúcej exekúcie, ak doposiaľ nebolo vydané rozhodnutie vo veci samej, predstavuje celkom výnimočné opatrenie, ktoré musí byť odôvodnené mimoriadnymi okolnosťami prípadu tak, že o to viac musia byť aspoň osvedčené skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu z ohrozenia výkonu pre žalobcu priaznivého rozhodnutia ohľadne ním tvrdeného nároku, ktorý takisto musí byť osvedčený.

28. Pokiaľ ide o druhú zo základných podmienok a to potrebu osvedčenia, že je dané reálne nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy práva žalovaných tým, že by žalobca dotknutú nehnuteľnosť scudzil prípadne zaťažil v prospech tretích osôb, odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že splnenie tejto druhej podmienky žalovanými osvedčené nebolo. Žalovaní ani netvrdili a logicky teda ani nemohli osvedčiť, že žalobca nejakým spôsobom prejavil zámer alebo úmysel disponovať s dotknutou nehnuteľnosťou a teda, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy právam žalovaných. Samotné podanie dovolania vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva samo osebe bez ďalšieho nezakladá potrebu nariadenia neodkladného opatrenia o zákaze nakladať s nehnuteľnosťami, ktorých sa vyporiadanie týka. Musí k tomu pristúpiť aj ďalšia skutočnosť a to nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Žiadna indícia vo vzťahu k samotnej dispozícii nebola tvrdená. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľov, že vyčkávanie na akýkoľvek úkon vlastníka by mohlo znamenať pre druhú stranu ohrozenie ich práv, či zhoršenie ich postavenia a pod., v dôsledku čoho je daná potreba dočasnej úpravy pomerov strán vyplývajúca z potreby zachovania stavu v čase uplatnenia nároku, keďže potreba nariadenia neodkladného opatrenia i pri žalobách smerujúcich k ochrane vlastníckeho práva je vždy podmienená okolnosťami každého konkrétneho prípadu. Pokiaľ žalovaní v odôvodnení používajú argumentáciu citáciou viet z niektorých súdnych rozhodnutí, napríklad, že vydanie rozhodnutia o neodkladnom opatrení nie je možné podmieniťne spochybňovať preukázaním určitej objektívnej skutočnosti za preukázanie úmyslu žalovaného vykonať úkony súvisiace s vlastníctvom predmetu sporu (Krajský súd v Prešove sp. zn. 18Co/44/2015), alebo že vyčkávaním na prejavenie úmyslu zo strany žalovaného by mohlo dôjsť k prevodu nehnuteľnosti, pri ktorom by už ochrana vo vzťahu k žalovaným bola znížená... (Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 5Co/278/2014 a 17Co/255/2016), odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že všetky tieto rozhodnutia krajských súdov s jednotným záverom v podstate v tom smere, že pri podaní návrhu na neodkladné opatrenie nie je dôvodné vyčkávať na prejavenie úmyslu nehnuteľnosti scudzitiť, keďže by mohlo dôjsť k ďalšiemu prevodu, sa vzťahujú výlučne a len na neodkladné opatrenia (resp. predbežné opatrenia), na ktoré bol návrh žalobcom podaný v konaní o tzv. odporovacej žalobe v zmysle § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka. V takých prípadoch už predtým dlžník (žalovaný) vykonal právne úkony ukracujúce uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, z povahy veci teda vyplýva, že žalovaný už predtým prejavil úmysel ukraťiť svojho veriteľa prevodom nehnuteľnosti na tretie osoby a existuje motivácia previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam opätovne, čo ale nie je daný prípad. Preto, ak v danom prípade žalovaní netvrdili, ani neosvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy ich právam tým, že by žalobca hocakým spôsobom prejavil úmysel predmetné nehnuteľnosti previesť alebo zaťažiť, neosvedčili jednu zo základných podmienok nariadenia neodkladného opatrenia, v dôsledku čoho návrhu na jeho nariadenie nemohlo byť vyhovené (porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/1/2019 z 29.1.2019). Navyše žalovaný v 2. rade vo vzťahu medzi ním a žalobcom ani neosvedčil existenciu, resp. dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, keďže nebol podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností, ktorých vyporiadanie je

predmetom prieskumu dovolacieho súdu. Súd prvej inštancie preto správne preskúvaným uznesením návrh žalovaného v 2. rade v tejto časti zamietol.

29. Pokiaľ ide o návrh na nariadenie NO v časti uloženia zákazu žalobcovi odpojiť, dať príkaz na odpojenie, zrušiť všetky doteraz uzatvorené zmluvy viažuce sa k predmetným nehnuteľnostiam od médií (voda, plyn, elektrická energia) a v prípade, ak tieto kroky žalobca už podnikol, zaviazal ho o vrátenie do pôvodného stavu, odvolací súd konštatuje, že žalovaní vo vzťahu k tomu výroku uznesenia v odvolaní neuviedli konkrétne námietky, a ani v návrhu netvrdili žiadne skutočnosti, ktorými by preukázali (nielen v hypotetickej rovine) ohrozenie ich (konkrétnych) práv. Odvolací súd konštatuje, že týmito skutočnosťami nie sú narodenie dcéry žalovaného v 1. rade a ani žiadosť žalobcu o administratívnu zmenu odberateľa adresovanú spoločnosti VVS, a.s..

30. Odvolací súd z týchto dôvodov s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP uznesenie v napadnutých vo výrokoch I. až III. ako vecne správne potvrdil.

31. O náhrade trov neodkladného opatrenia odvolací súd nerozhodol, nakoľko o nich (vrátane trov tohto odvolacieho konania) v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej, ktorým sa konanie skončí.

32. Žalovaní odvolaním napadli aj výrok IV. uznesenia, podľa ktorého o trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaných proti tomuto výroku je potrebné odmietnuť podľa § 386 písm. c) CSP.

33. Podľa ust. § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

34. Podľa ust. § 357 ods. 1 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

35. Výpočet uznesení vydaných v civilnom sporovom konaní je v citovanom ustanovení § 357 ods. 1 CSP vymedzený taxatívne, z čoho s použitím citovaného ust. § 355 ods. 2 CSP vyplýva, že možnosť napadnúť odvolaním uznesenie v tomto taxatívnom výpočte neuvedené, právna úprava vylučuje - odvolanie proti takému uzneseniu je neprípustné.

36. Nakoľko napadnutý výrok IV. uznesenia, nepatrí, aj napriek pochybeniu súdu prvej inštancie, ktorý strany nesprávne poučil, že odvolanie proti tomuto výroku uznesenia je prípustné, medzi uznesenia, proti ktorým je podľa ust. § 357 ods. 1 písm. a) až o) CSP odvolanie prípustné a nakoľko voči tomuto výroku uznesenia, keďže bolo vydané sudcom (nie súdnym úradníkom), nie je prípustná ani sťažnosť podľa ust. § 239 ods. 1 CSP, odvolací súd ako objektívne neprípustné odvolanie žalovaných proti nemu postupom podľa ust. § 386 písm. c) CSP, odmietol.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.